

Особливості переходу споживачів з площадками
комерційного обліку групи «а» на дистанційне зчитування
показів лічильників електричної енергії

У цілях адаптації законодавства України до законодавства ЄС, що є важливою складовою поступового поглиблення співпраці та економічної інтеграції України з ЄС, та з метою виконання Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року та Плану заходів щодо реалізації цієї концепції, схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.10.2022 № 908-р, НКРЕКП передбачила у Кодексі комерційного обліку електричної енергії, затвердженому постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – Кодекс), вимоги щодо впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії.

Так, згідно з пунктом 1.1.4 глави 1.1 розділу I Кодексу (з урахуванням змін, внесених постановою НКРЕКП від 15.08.2023 № 1495) виконання вимог Кодексу щодо встановлення на площадках комерційного обліку групи «а» інтелектуальних лічильників, забезпечення формування та передачі даних з них відповідно до програми модернізації вузлів обліку електричної енергії має бути здійснено не пізніше ніж до 01 липня 2025 року.

Звертаємо увагу, що зазначені вимоги щодо впровадження інтелектуальних лічильників не поширюються на побутових споживачів та малих непобутових споживачів з приєднаною потужністю до 150 кВт або фактичним за

попередній календарний рік середньомісячним обсягом споживання електричної енергії менше 50 тис.кВт·год.

Відповідно до пункту 4.4.12 глави 4.4 розділу IV Кодексу площадки комерційного обліку групи «а» мають бути забезпечені інтелектуальними лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площадки комерційного обліку та функціонують у складі автоматизованої системи, з гарантованим автоматичним щодобовим дистанційним зчитуванням інтервальних результатів вимірювання, формуванням та передачею до адміністратора комерційного обліку (далі – АКО) валідованих погодинних фактичних даних комерційного обліку електричної енергії, відповідно до вимог цього Кодексу.

Тобто, споживачі, які є стороною, відповідальною за точку комерційного обліку, відповідно до програми модернізації вузлів обліку електричної енергії не пізніше 01.07.2025 мають забезпечити належні їм площадки комерційного обліку групи «а» інтелектуальними лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площадки та функціонують у складі автоматизованої системи, з гарантованим автоматичним щодобовим дистанційним зчитуванням інтервальних результатів вимірювання, формуванням та передачею до АКО валідованих погодинних фактичних даних комерційного обліку електричної енергії, за власний кошт та власними силами (zareєструвавшись в АКО як постачальник послуг комерційного обліку (далі – ППКО) у відповідній ролі) або шляхом укладення договору з ППКО відповідно до вимог Кодексу.

Для цього споживач має проаналізувати, чи відповідають наявні на його площадці обліку групи «а» лічильники електричної енергії вимогам Кодексу, та проінформувати

оператора системи розподілу (далі – ОСР) про план дій (програму модернізації) щодо здійснення заходів впровадження інтелектуальних лічильників на виконання вимог Кодексу із зазначенням термінів їх реалізації.

При цьому Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність», Кодексом та технічними регламентами встановлені вимоги до інтелектуальних лічильників площадок комерційного обліку групи «а», до яких належить: повірка, термін якої не завершився; відповідний клас точності; наявність функцій інтервального обліку та дистанційного зчитування даних.

У свою чергу, ОСР не має права висувати додаткові вимоги до лічильників чи змушувати здійснювати заміну вже встановлених лічильників споживачів, які відповідають мінімальним вимогам до точності та функціональності.

Разом з тим споживач має право самостійно придбати лічильник електричної енергії, який відповідає вищезазначеним вимогам, або може замовити у ППКО комплексну послугу на облаштування вузла обліку лічильником електричної енергії з можливістю щодобового дистанційного зчитуванням інтервальних результатів вимірювання.

Згідно з нормами Кодексу ОСР не має права відмовити учасникам ринку в наданні послуг комерційного обліку електричної енергії за місцем провадження своєї господарської діяльності з розподілу електричної енергії.

Водночас звертаємо увагу, що надання послуг комерційного обліку здійснюється ППКО на конкурентних засадах. Тобто, споживачі вільні у виборі ППКО, реєстр яких розміщено на офіційному вебсайті АКО за посиланням:

https://ua.energy/uchasnikam_rinku/administrator-komertsijnogo-obliku/reyestr-ppko-ta-protsedura-yih-reyestratsiyi/

Враховуючи зазначене, після облаштування вузла обліку або за наявності вже встановленого вузла обліку, який відповідає вищезазначеним вимогам, споживачу достатньо укласти з ППКО відповідний договір щодо забезпечення зчитування результатів вимірювань, формування, обробки та передачі даних комерційного обліку електричної енергії до АКО, умови якого погоджуються сторонами. У цьому випадку розробка та узгодження споживачем робочого проєкту з улаштування автоматизованої системи комерційного обліку (АСКОЕ), її побудова, а також складання акта про введення її в експлуатацію не вимагається, оскільки послуги із формування, обробки та передачі даних комерційного обліку електричної енергії до АКО буде забезпечуватись ППКО з використанням власної автоматизованої системи, яка пройшла процедуру перевірки та реєстрації в АКО.

Альтернативним варіантом є самостійне виконання споживачем функцій ППКО за умови реєстрації в цій ролі, а також розроблення робочого проєкту, складання акта про введення в експлуатацію та подальше введення в облік з дати реєстрації автоматизованої системи такого споживача.

Виконання зазначених вимог Кодексу дозволить споживачам контролювати фактичні рівні споживання належних їм площадок групи «а» з погодинною деталізацією, отримувати точну інформацію для формування рахунків на основі фактичного енергоспоживання та фактичного часу споживання та прогнозувати своє споживання, а також сприятиме активній участі споживачів у регулюванні свого споживання (управління попитом), зокрема брати

безпосередню участь у програмах керування попитом на електричну енергію.

Одночасно, оперативна та точна інформація з вузлів обліку щодо фактичних рівнів споживання площадок групи «а» надасть можливість електропостачальникам правильно прогнозувати свій графік купівлі електричної енергії на оптовому ринку та значно зменшити обсяги оплати за небаланси електричної енергії на балансуючому ринку, що, у свою чергу, позитивно вплине на роздрібну ціну електричної енергії для їх споживачів.

Для перевірки можливості переходу на розрахунок за погодинним графікам навантаження та укладення договору з надання послуг комерційного обліку Ви можете звернутись до дільниці Товариства за своїм місцезнаходженням або проконсультуватися за номером (0512)-53-92-82.